

Sárospatak Város Önkormányzata

7000 Sárospatak, Hősök tere 2.

ELŐTERJESZTÉS

a Képviselő-testület 2025. május 9-i ülésére

16.sz. Napirend	TÁRGY: Tájékoztató a környezet állapotáról és a város környezetvédelmi helyzetéről		
ELŐZETESEN TÁRGYALJA: Pénzügyi- Városgazdálkodási és Városfejlesztési Bizottság		ÜLÉS: Nyílt	SZAVAZÁS: Egyszerű többség
ELŐTERJESZTŐ: Dr. Sükösd Tamás polgármester			
KÉSZÍTETTE: Tóthné Farkas Dóra műszaki osztály ügyintéző			
Az előterjesztés a jogszabályi feltételeit ellenőrizte:			Dr. Venicz Anita címzetes főjegyző

Előterjesztés

Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselő-testületének
2025. május 9-i ülésére

Tárgy: Tájékoztató a környezet állapotáról és a város környezetvédelmi helyzetéről

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvényben (a továbbiakban Kt.) foglaltaknak megfelelően, a helyi önkormányzat illetékességi területén elemzi, értékeli a környezet állapotát és arról évente egyszer tájékoztatja Sárbogárd város lakosságát.

Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselő-testülete 191/2002.(V.9.) Kth. számú határozatával jóváhagyta Sárbogárd Város Települési Környezetvédelmi Programját. A korábbi évek gyakorlatának megfelelően a környezetvédelmi programot (annak terjedelme miatt) az előterjesztéshez nem csatolom, az Sárbogárd város honlapján (www.sarbogard.hu) valamennyi érdekelt és érdeklődő számára elérhető.

1. Általános rész:

Sárbogárd határát Kelet felől merev szerkezeti vonal mentén kiemelt löszplató zárja le, mely 20-30 méter magas, lankás eróziós-deráziós lejtővel emelkedik ki a löszös üledékekkel fedett hordalékkúp felszínéből. Különösen a lefolyástalan löszvölgyek, így a Bolondvári-völgy is (amely a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 22. § és 23.§-ában foglaltak alapján a törvény erejénél fogva országos oltalom alatt áll) és a tanúhegyek adnak élénk jelleget a löszplatónak.

A város határa Nyugat felé a Sárvíz-völgy, átlagosan 4 km széles felszínére terjed ki, mely alacsony és magas árterre tagozódik. A magas árteret Kelet felől 3-6 km széles jégkorszakbeli hordalékkúp szegélyezi. A hordalékkúpot az Ős sárvíz építette, anyaga kavicsos, iszapos folyóvízi homok, melyet változó vastagságú, lejtőleöblítéssel áttelepített löszös üledék takar.

A változatos domborzat-típusokból álló városhatár a kiemelt löszplató kivételével vízben gazdagnak mondható. Talajvíz bőséggel a Sárvíz-völgy lapálya tűnik ki, de a lesüllyedt hordalékkúp anyaga is jó víztározó. A város É-i határa a Lóki-dombokig, D-i határa a Rétszilasi-laposra terjed ki, amely sík, viszonylag mély fekvésű terület, átmosott homokos, löszös, agyagos üledékekkel kitöltött jégkorszak végi lapos „süllyedék”, melynek felszíne napjainkban is süllyed.

E rövid földrajzi, geológiai, vízföldtani és domborzati jellemzők ismertetője sok mindenre választ adhat, de legfőbbképpen arra, hogy településünkön, annak túlnyomó területét tekintve mért is állandó jelenség a magas talajvíz szint.

2. Ivóvíz minőség biztosítása:

Az egészségesebb ivóvíz biztosítása céljából Pusztægres és Sárhatvan településeket érintően a KEHOP-2.1.3-15-2016-00017 EU-s pályázati vízminőség javítását célzó pályázati forrásból

Pusztagegres, Sárhatvan települések vízminőség javító technológia tervdokumentációja elkészült.

Az időközben végrehajtott minimális termódosítások jóváhagyásával egy időben Sárbogárd Város Önkormányzata és a Nemzeti Fejlesztési Programiroda Nonprofit Kft. között Konzorciumi Együttműködési Megállapodás jött létre. A Környezet és Energiahatékonysági Operatív Program keretében a KEHOP-2.1.3. azonosítószámú felhívásra támogatási kérelmet nyújtottunk be, a pályázatunkat nyertesként hirdették ki.

Az NFP irányításával a projekt megvalósítása megkezdődött, a munkaterület átadásra került. A kivitelezés 2023.-ban megkezdődött. Mindkét település esetében a vízjogi engedély meghosszabbítására került.

Sárhatvanon a jelenleg üzemelő ivóvíz bázis mellé az ivóvízminőség javító program keretében betervezésre került egy új mélyfúrású kút, így a megvalósítást követően e településen már biztosítva lesz a tartalék vízbázis is.

Teljes közigazgatási területünkön a közüzemi ivóvízbázisokból nyert víz és a közüzemi hálózatról fogyasztásra vételezett víz „ivóvíz” minőségűnek való megfelelőségéért - melyet a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Dunaújvárosi Járási Hivatal Népegészségügyi Osztálya külön jogszabályokban előírtak alapján folyamatosan ellenőriz - a közüzemi szolgáltató, a Fejérvíz Zrt. felelősséggel tartozik. Az illetékes szerv észrevételei alapján a Fejérvíz Zrt. minden esetben megtette a szükséges intézkedést.

A talaj, a felszíni vizek, a felszín alatti talaj - és rétegvizek védelméül szolgálnak a felhagyott hulladéklerakó, a működő hulladéklerakó és az egyéb környezeti veszélyeztetés kockázatát rejtő tevékenységek telephelyei közelében kiépített megfigyelő kutak, a monitoring rendszerek, illetve azok meghatározott idejű üzemeltetése.

3. Szennyvízkezelés, tisztítás:

Sárbogárd Város azon területén, ahol a közüzemi szennyvízhálózatra való rákötés biztosított, illetve ahol az adott ingatlan előtt a szennyvíz gerincvezeték kiépítésre került, lakóház vagy egyéb építmény építése, korszerűsítése - amely következtében szennyvíz bebocsátóvá válik - az építési engedélyezési eljárás során csak a hálózatra történő rákötéssel engedélyezhető. Ennek köszönhetően felgyorsult és erősödött az ingatlanokról a közüzemi szennyvízgerincre való rákötési hajlandóság.

A víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény alapján az esetben, ahol a közműves ivóvíz és a közműves szennyvízelvezetés műszakilag rendelkezésre áll és az ingatlan tulajdonosa annak igénybevételi kötelezettségét nem teljesítette egy éven belül, 2013. év július 15-e óta a vármegyei kormányhivatal területileg illetékes járási hivatala kötelezheti az ingatlan tulajdonost a közüzemi-rendszerre való rákötésre. Ezen ingatlanok száma folyamatosan csökken, 2024. évben 13 db szennyvízcsatorna bekötés épült ki. Ebből adódóan a talajterhelési díj bevétel mértéke is csökkent.

Alsótöbörzsök, Sárbogárd, Sárszentmiklós tekintetében a szennyvíz hálózat 100 %-ban kiépítésre került.

A szennyvíztisztító telepről elfolyó tisztított szennyvíz befogadója a Nádor csatorna. A tisztított szennyvíz minőségét, valamint a Sárvíz-Nádor csatorna vízminőségét a kezelői feladatokat ellátó KDT-i Vízügyi Igazgatóság folyamatosan ellenőrzi a csatorna vízből

feltöltendő halastavak, egyéb élő vízfolyások és a vízfolyásokkal érintett terület növény és állatvilágának védelme érdekében, így az emberi egészség védelme érdekében is.

A közüzemi szennyvíz vezetékkel el nem látott területen, vagy ahol a gerincvezeték kiépült ugyan, de arra műszaki okok miatt az ingatlanról a kommunális szennyvízvezeték nem lehet rácsatlakoztatni, a derítőkben, zárt szennyvíztárolóban és egyéb közműpótló berendezésben összegyűlt háztartási szennyvizek további kezelését Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselő-testületének a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó közszolgáltatásról szóló 16/2013. (III. 13.) önkormányzati rendeletében előírtaknak megfelelően kell megoldani.

A fenti kötelező közszolgáltatás ellátására Sárbogárd Város Önkormányzata helyi vállalkozóval kötött szerződést, mely közszolgáltatás teljesítésével kapcsolatosan tájékoztató évente egy esetben önálló napirendi pontként előterjesztésre kerül a Tisztelt Képviselő-testület elé.

4. Csapadékvíz - belvíz elleni védekezés, felszíni vizek, vízfolyások védelme:

Önkormányzati kezelésben lévő főbb vízfolyások a Keleti csatorna, a Tinódi árok belterületi szakasza, a Tanyai árok alsó szakasza, a T1-es árok, a Szőlők alatti árok, az Útmenti árok, a Mindszenti árok, a Rétszilasi árok (vízjogi üzemelési engedéllyel rendelkezik).

Állami kezelésű főbb vízfolyások: a Töbörzsöki árok, a Tinódi árok külterületi szakasza, Alap-Cecei vízfolyás, Kolozsvári csatorna, Hardi-ér, Tanyai árok felső szakasza, Körtvélyesi-árok, Nádor csatorna és a Malom csatorna.

2024. évben belvíz elvezetés területén az Ifjúsági utca csapadékvíz elvezető árok felújításra került. Karbantartások más területeken folyamatosan megtörténtek az Önkormányzati vízelvezetőkön.

A korszerű elemekkel kiépített árok szakaszok nem csak az ingatlanok védelméül szolgálnak a csapadékos időjárás során, hanem mindenkor pozitív hatással vannak a településünk városképi megjelenésére is. A belterületi vízelvezetők folyamatos tisztántartására a lakosságot próbáljuk felhívásokkal ösztönözni, valamint a közcélú munkaerővel oldjuk meg a kezelésünkben lévő árkok tisztítását. A közcélú munkaprogram keretében alkalmazható foglalkoztatottak száma ez évben már igen alacsony, így a továbbiakban már veszélyeztetettnek látjuk a belvíz elleni védekezés feltételeinek 100%-osan történő megteremtését. A belterületi levezetőkön túlmenően a fogadó külterületi árok számottevő részét is kaszálnunk kellett, illetve azok medertisztítását is el kellett végeznünk. A településeink csapadékvíz, illetve belvíz elleni védelmének sikere nem csak a belterületi vízelvezető árok és csatornák megfelelő állapotában rejlik, hanem az is fontos, hogy a belterületi vízelvezető rendszereinkből a befogadó árok, csatornák is megfeleljenek folyamatosan a funkciójuknak.

Minden évben a jogszabályi előírásoknak megfelelően a „várható” őszi csapadékos időjárási viszonyok beállta előtt mindenkor felmérjük az ár- és belvízvédelmi rendszereink állapotát és az esetleges védekezéshez szükséges eszközeink mennyiségét és a hiányosságok esetén a szükséges beavatkozást elvégezzük. A felmérésről, a felülvizsgálatról, illetve annak eredményéről jegyzőkönyvet veszünk fel és azt megküldjük a Közép-dunántúli Vízügyi Igazgatóság részére.

5. Zaj – és rezgésvédelem:

Zaj- és rezgésvédelmi ügyekben ellátjuk az első fokú hatósági jogkört a 284/2007. (X. 29.) Korm. rendelet alapján, a rendelettel a település jegyzője hatáskörébe utalt ügyekben. Városunkban nem a munkahelyek (ipar, üzemek stb.) a legfőbb felelősei a kibocsátott gázok, zaj- és rezgés hatásoknak.

A 63-as számú főközlekedési út Sárbogárdot átszelő belterületi szakaszán áthaladó személy- és teher gépjármű forgalom játszik nagy szerepet, a környezetet terhelő hatások tekintetében (levegőszennyezés, zajhatás).

A megoldást részben az állami beruházásban tervezett 63-as út Sárbogárdot elkerülő szakaszának megépítése jelentené.

A Kt. 2020. év július 1-től hatályos 48/E. § b) pontja alapján a települési környezetvédelmi programnak tartalmaznia kell a zaj és rezgés elleni védelemmel, valamint a stratégiai zajtérképekre épülő intézkedési tervekkel kapcsolatos feladatokat és előírásokat is, ezért Sárbogárd Város Települési Környezetvédelmi Programja 2020. évben kiegészítésre került a program 1. mellékletével. Az 1. melléklethez szükséges dokumentációt „Fő közlekedési létesítmények stratégiai zajtérképezése és intézkedési terv” címmel a KTI Közlekedéstudományi Intézete Nonprofit Kft. Közlekedésinformatikai és - Környezeti Igazgatóság Közlekedésinformatikai Központja készítette. A dokumentációt a környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló 2002/49/EK irányelvben, valamint az irányelvet a hazai jogrendbe átültető 280/2004. (X. 20.) Korm. rendeletben és a 25/2004. (XII. 20.) KvVM rendeletben foglaltak szerint állították össze, és a szakmai és társadalmi egyeztetést követően a dokumentáció a Környezetvédelmi Hatóság által jóváhagyásra került.

6. Levegőtisztaság védelme:

Az előző fejezetben említett, tervezett állami beruházások megvalósítása nélkül a gépjárművek által kibocsátott füstgázok kellemetlen hatásait nem tudjuk csökkenteni.

Az önkormányzatunk tulajdonát képező Sárbogárd, József A. 15. szám és a Sárbogárd, Hősök tere 2 szám alatti hőközpontnál (melyeket az ENGIE Sárbogárdi Távhőszolgáltató Kft. üzemeltet) a számítások alapján - a környezetvédelmi engedélyben meghatározottak szerint - a megengedett értékhatár alatti a szennyező anyag kibocsátás.

A tűz elleni védekezés, a levegőtisztaság védelme, valamint az ingatlanok használatának avar és kerti hulladék nyílttéri égetésével történő zavarásának csökkentése érdekében, Önkormányzatunk megalkotta az „Avar és kerti hulladékok nyílttéri égetéséről” szóló 8/2022. (II. 24.) önkormányzati rendeletet, melynek értelmében ismét lehetőség nyílt közigazgatási területünkön az avar és kerti hulladékok nyílttéri égetésére minden év szeptember 15. és május 15. napja között.

7. Rágcsáló irtás, zöldterület gazdálkodás, fák védelme:

Rendszeres rágcsálóirtást az Ady E. úti lakótelepen végeztetünk városüzemeltetési szerződés keretében Délszolg Kft. helyett 2024.május 22-e óta a Zöld Park Bogárd Kft.-vel a zárt csapadékvíz-elvezető csatornák esetében. Szükség szerint egyedi megrendelés alapján is végeztetünk közterületi rágcsálóirtást a tevékenységre jogosult vállalkozóval. A szennyvízcsatorna hálózaton ezt a feladatot a FEJÉRVÍZ Zrt. mint közüzemi szolgáltató végezteti el.

A közterületek, zöldterületek nagy részének fenntartását városüzemeltetési szerződés alapján szintén a ZÖLD PARK BOGÁRD Kft.-vel végeztetjük (parkok, játszóterek), kivéve a Hősök terei emlékpark, valamint új park, az új Mikes köz parkoló és a Fejér Megyei Kormányhivatal Sárbogárdi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya mögött, a Mikes köz mellett, a volt füves területen magánkezdemenyezésre a közelmúltban kialakított park gondozására. A városüzemeltetési szerződésben foglaltak teljesítését a Zöld Park Bogárd Kft. kirendeltség vezetője és a hivatalunk munkatársai havonta közösen ellenőrzik. A munkálatokról naplót vezetnek.

A zöldterület gazdálkodás területén jelentős fejlődést értünk el 2024-ben az új vállalkozó munkájának köszönhetően melynek alapján sokkal rendezettebbek és tisztábbak a közterületeink. Az Ifjúsági parkban található fűzfák veszélyességük miatt kivágásra kerültek, helyére Hárs és Kőris fa lett telepítve.

Zöld területeink (Kispálya, Emlékpark, Ifjúsági park) kamerákkal lettek el látva, aminek a célja a közterületek megóvása.

Sárbogárd Város közigazgatás területén található (6 db) játszótér teljes körű felújítása, karbantartása megtörtént.

A kaszálást, gallyazást, gallyak és faágak elszállítását a hulladéklerakóhoz közcélú munkaerővel látjuk el. Kiemelt figyelmet fordítunk az önkormányzati tulajdonban lévő területeken a biológiai eredetű allergén koncentrációt okozó gyomnövények irtására.

Egyéb, magántulajdonú ingatlanok esetében a parlagfű és más károsító növény gyomirtásával kapcsolatosan hivatalunk Hatósági Osztályának munkatársai járnak el.

A külterületi mezőgazdasági művelési águ területek gyomtalanításának ellenőrzését a Fejér Vármegyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztálya Földhivatali Osztály 3. végzi. A parlagfű légi felderítését helikopterrel, míg napjainkban drónokra szerelt kamerák és GPS-ek alkalmazásával végzik.

Bizonyos esetekben gondot okoz a külterületi, önkormányzati tulajdonban lévő utak földrészletét érintő és egyéb önkormányzati tulajdonú fás területek ritkítása, mivel az utak és a megművelt területek több év során kialakult használati határai eltérnek az ingatlan-nyilvántartás szerinti jogi telekhatároktól.

8. Temetők rendje, tisztasága:

A temetők üzemeltetését kegyeleti közszolgáltatási szerződés alapján a ZÖLD PARK BOGÁRD Kft. látja el. A feladat ellátását hivatalunk műszaki osztálya részéről és az üzemeltető részéről közösen havonta ellenőrizzük. Az elvégzett munkálatok, illetve a bejárás során megállapított hiányosságok naplóba kerülnek bejegyzésre. Sárszentmiklóson (Magyar utca 0/A) temető mellett „Burga” elnevezésű terület parkolóvá alakítása megtörtént valamint a rézsű szélébe annak állékonyságának biztosítása érdekében 10 db fa, 10 db cserje került kihelyezésre.

A rétszilasi temető ravatalozójának a tetejének felújítása megtörtént.

Nagy figyelmet fordítottunk a tömb urnafalas temetkezési helyek igények szerinti biztosítására, temetőknél a parkolási lehetőség javítására, parkolók kialakítására, temetők utjai karbantartására.

9. Helyi hulladékgazdálkodási közszolgáltatás, felhagyott hulladéklerakó:

Az állami hulladék gazdálkodási közfeladat gyakorlásának jogát az állam 2023. július 1-jétől koncesszor részére, a MOHU Zrt. részére engedte át, melynek alvállalkozója a Dunanett Nonprofit Kft. látja el a közigazgatási területükön a közszolgáltatást.

Az új szabályozás keretében a közigazgatás területén keletkező köztisztasági hulladék elszállítására Sárbogárd Város Önkormányzatának a koncessziorral külön szerződést kellett kötnie az 1100 l-nél nagyobb űrtartalmú edényzet tekintetében. Az új eljárás szerint a hulladék elszállítására külön az erre a célra kialakított felületen szükséges leadni a megrendelést majd ezt követően a felületen generált rendelés azonosító megküldése után teljesíti a szerződéses alvállalkozó az elszállítást. A közigazgatási területen elhagyott szemét esetében hulladék fajtánként (építési, bontási, gumiabroncs) külön szerződés szükséges kötni az elszállításra melynek költségei ezáltal jóval magasabbak a korábbi évekhez viszonyítva, tekintve, hogy az adott hulladék elszállítását kizárólag a MOHU Zrt.-vel leszerződött és kijelölt alvállalkozó végezheti el.

A lakossági hulladék szállítás folyamatát nem érintette ez a változás.

Az eddigi szolgáltató helyett közvetlenül a MOHU Zrt. küldi meg minden évben a fogyasztók részére a szállítás, begyűjtés (beleértve a szelektív hulladékkal kapcsolatos szállítás, begyűjtés) rendjéről szóló tájékoztatót valamint kiszámlazza a közszolgáltatási díjakat.

Az elszállítás időpontjában történő változás esetén, az esedékes szállítási időpont előtt a közvetlenül szerződéses alvállalkozó értesíti a lakosságot és önkormányzatunkat.

A Sárbogárd- Kislókon 0522/187 hrsz. alatt működő szeméttelep átminősítésre került jelenleg hulladék udvarként üzemel, ahova a lakosság hulladék fajtánként meghatározott mennyiséget ingyenesen adhat le.

Az önkormányzatunk tulajdonában lévő 0103/2 hrsz. alatt nyilvántartott ingatlanon a felhagyott szeméttelep kármentesítési monitoringozással kapcsolatos eljárás keretén belül a Felügyelőség 2006.-ig összesen 6db megfigyelő kút kiépítését írta elő. Ezekből a monitoring kutakból kellett évente vízmintát venni, laboráltatni és jelentést készíttetni a vizsgálatról és annak eredményéről.

A Felügyelőség 2013. évben kelt végzésével elrendelte a monitoring tevékenység végrehajtását. Az eljáró hatóságok döntése alapján, a költségvetési rendeletünkben előirányzottaknak megfelelően, a korábban is a tevékenység végzésével megbízott Zábrák Kútfürő és Környezetvédelmi Szolgáltató Kft.- vel a monitoring tevékenység ellátására. Az évenkénti talajvíz mintavétel, a talajvíz minták laborvizsgálata és a monitoring jelentése a környezetvédelmi hatóság felé határidőre teljesítésre került. A 4 évi monitoring tevékenységet átfogó záró-dokumentáció és összefoglaló jelentés szintén határidőben leadásra került.

A Környezetvédelmi Hatóság a négy évet átfogó laboreredmények alapján (határérték feletti a cink, bór koncentrációja) további négy évig tartó monitoring tevékenység folytatására és a kutak karbantartására kötelezte önkormányzatunkat. Az évenkénti kötelezettségünket határidőben teljesítettük. 2024.évben a jelentés határidőre elkészült és leadásra került. A következő 2 éves időszakra (Zábrák Kútfürő és Környezetvédelmi Szolgáltató Kft.) megküldte számunkra az árajánlatát és a megbízási szerződés, ami alá írásra került (2024.12.31-2026.03.31.) időszakra kötött.

A szabálytalanul elhagyott hulladék sajnos országos problémaként jelentkezik. A kameráknak köszönhetően amit telepítettünk minden évben több feljelentést eszközöltünk a rendőrség felé az illegálisan otthagyt hulladék miatt.

A pályázati pénzeszközökkel sajnos nem sok esélyünk van a külterületen elhelyezett illegális hulladéklerakások felszámolására, mert szigorúak a pályázati kritériumok. Így csak önerővel, a környezetvédelmi, hulladékgazdálkodási bírságokból önkormányzatunkhoz az elkülönített számlára befolyt pénzeszegekből munkálkodhatunk e tárgyban.

Határozati javaslat

Sárbogárd Város Önkormányzat Képviselő-testülete a „Tájékoztató a környezet állapotáról és a város környezetvédelmi helyzetéről” tárgyú előterjesztést megtárgyalta, a tájékoztatóban foglaltakat elfogadja és az alábbi döntést hozta:

Felkéri Sárbogárd Város Jegyzőjét, hogy gondoskodjon a tájékoztató Sárbogárd város honlapján történő megjelentetéséről tájékoztatva a lakosságot, hogy a környezetvédelmi program és a jelen előterjesztés Sárbogárd város honlapján (www.sarbogard.hu) megtekinthető.

Felkéri továbbá Sárbogárd Város Jegyzőjét, hogy gondoskodjon arról, hogy a jelen tájékoztató (Előterjesztés) e-mailen megküldésre kerüljön a Reflex Környezetvédő Egyesületet (9024 Győr, Bartók B. út 7.) részére, mint a közigazgatási területünket érintően nyilvántartásba vett, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 10. § (2) bekezdésében foglaltak alapján ügyféli jogállással rendelkező civil szervezetnek.

Határidő: a tájékoztató Sárbogárd város honlapján történő megjelentetésére, a hirdetmény kifüggesztésére és az előterjesztés anyagának Reflex Környezetvédő Egyesület részére történő megküldésére: 2025. június 16.

Felelős: címzetes főjegyző

Sárbogárd, 2025.04.25.

Dr. Sükösd Tamás
polgármester